

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va est Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Contint'a Redactorului

si
Cancelari'a Redactiunii
e in
Strat'a tragatorului [Lă-
vésutoxa], Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decatu numai de la corespun-
dintii regulari ai „Fed ratiunii.”
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

Pretulu de Prenumeratiune

Pre trei lune . . . 3 fl. v.
Pre siese lune . . . 6 „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „

Pentru Romanii:

prea. intregu 30 Fr. = 30 „ „
„ 6 lune 16 „ = 16 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni:

10 or. de linia, si 30 or. taos'a tipa-
brale pentru fiecare-care publica-
tiune separatu. In locul deschis
20 or. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Invitare de prenumeratiune

la diuariulu politicu

„FEDERATIUNEA“

pre triluniulu oct.—decemvre an.
1872.

Pretulu pre acestu triluniu este . . . 2 fl. v. a.

Redactiunea.

Scire electr. part. a „Feder.“

Aradu, 20. oct. 8 ore, 15 min. ser'a.

Romanii Aradani au otaritu, ca sambet'a in
14./26. octomvre se tienu parastasu pentru Eroulu
Iancu.

Pest'a, 23./11. oct., 1872.

Este necesariu, ca d'in candu in candu, se ni
presintamu cu tota fidelitatea si sinceritatea cate
unu tablou generalu, despre situatiunea noastra ac-
tualu, se recapitulamu miscamintele si esperintiele
petrecute intre marginile statului, atatu cele mai
strinsu ale nostre, catu si cele comune, spre binele
si folosulu intregului. Mai alesu inse acum'a, candu
o linisce, asié d'icundu misteriosa, domnesce in
intreg'a lume politica. Liniscea, tacerea sunt totu-
de-un'a precursorii fortuneloru, se avemu grige se
nu ne ajunga era nepregatiti viforiti si fortunati
d'in afara. Se nisumu a alina, a domoli inca la
tempu viscolii d'in laintru, ca nu cum-va, unindu-
se cu cei esterni, se ni scuture temeli'a esistentiei,
se ne prepadesca pre toti.

Numerosele parastase, ce se tienu si se voru
mai tiené mai in tote provincieele Austriei, locuite
de romani, mai cu seama in Ardélu, pentru repau-
sulu fericitulu i Avramu Iancu, martirulu nati-
unii romane, sunt totu atatea manifestatiuni de
dorere si recunoscentia ale Romanimele intrege. In
Ardélu, seculariulu leaganu naturale alu Romani-
mei si Romanismului, nu este plaiu, nu este mun-
te, unde se nu fia strabatutu numele acestui cu-
ratu romanu, mare erou si nefalsificatu descendinte
a lui Mihaiu si Hori'a. Nu este anima necorupta
romana, care la amintirea acestui stegiaru arde-
lenu, se nu si-redice cu fala capulu catra ceriu,
se nu fia mandru pre originea si nemulu seu, si
se nu si imple peptulu cu curagiu si tarla, cu zelu
si abnegatiune pentru crancen'a dar' dulce lupta
de existenta, libertate si patria romana.

Pulsulu totororu Romaniloru adevirati este
acestu-a, si e pulsulu naturale. Respectamu ce este
de respectatu, dar' a pretinde, a lupta, pentru ce
ne-amu luptatu de seculi, si de seculi am versatu
sfoie de sange, pentru limba si nationalitate, pen-
tru libertate egala cu cei liberi d'in patria, o tie-
nemu de justu, de detorintia imperativa.

Adese amu fostu insielati si amagiti in acésta
lupta, si persecutati cu ferru si focu, cu carcere si
funie, asié in trecutu, ca si in tristulu tempu alu
presentelui. Inse acestea nu ne-au potutu frange,
ba ne-au intaritu si mai multu, ne-eau convinsu
totu mai tare despre santient'asi dreptatea causei nos-
tre. Numai sclavu pote fi acelu-a, care pote vedé
sclavu langa sine, liberii numai liberi voiescu; si
debilu este in tempuri viforose statulu, care in
tempuri scumpe de pace nu cultiva vertuti, nu
creaca civi conscii de demnitata si chiamarea
loru, nu liberi si egali; ci cultiva neintielegerea,
nutresce sentfrirele ostile, facundu deosebire intre
civii, intre natiunile unui si acelu-a-si statulu, redi-
cundu pre unulu si negligundu, apesandu pre cei-
lalti, fara anima, fara dreptu, fara Ddieu.

Dati Romaniloru ce li se cuvine, ca unui
cive adevratu, ca unei natiuni; mai multu nimicu,
si atunci fiti convinsi, ca drept'a loru va stringe
u sinceritate drept'a vostra. Si credemu, ca da-
ca en adeveru vi jace la anima consolidarea statului,

indestulirea si progressaria natiuniloru si pacea
comuna, cum li jace acésta Romaniloru la anima,
atunci e necesitate neamepata se parasiti fals'a si
stricatiis'a directiune, si smintit'a tratate, cu care
ve portati in totu momentulu facia de aceste nati-
uni.

Faceti, ca ci asta di si in a vostra putere este,
ca noi se nu mai avemu lipsa de unu Iancu, si
voi de unu Kossuth, adeca se fimu toti egali in
tote, liberi si tari, si atunci faci'a venitoria a tier-
rei va fi contraria celei presente, nu vomu edificá
si traf pre pamentu vulcanicu, ci in plaiulu feri-
cirii pamentesci. — Ni dore inse, si n'avemu des-
tule poteri d'a admonia, candu, pana acuma, mai
numai contrariulu trebuie se esperiamu la cele, ce
dorimu.

Domnii unguri pretindu si tienu a fi omeni
de pace, omeni loiali, amici ai libertatii si drep-
tatii. Pre basea acestei pretensiuni d'icu ei apoi, ca
stan in relatii amicale cu puterile mice si mari
ale Europei si ca sunt impacati si traiescu in
deplina armonia si concordia cu tote sementele,
cu tote natiunile, cari constituescu si sustienu
semi-statulu ungurescu. Admittemu, de-si numai
pentru unu momentu, ca acesti fericiti domni un-
guri, — cari nu atata prin valoarea si fortele
loru proprie, catu prin indiferentismulu si ticalo-
s'a celoru-lalte natiuni collocutorie au ajunsu a
impartí suprematia cu neamtiulu si a fi stepani
in partea sudu ostica a monarcei austriace, —
sustienu repporte de amicitia nu numai cu pote-
rile mice si mari ale Europei, ci chiaru si afara
de Europ'a, cu iapanesii, cu chinesisii, pana si cu
vecinii despre nordu si acestoru-a; dar' ce nu
potemu admite, ce trebuie se combattemu cu tota
ocasiunea, este pretensiunea nerusinata, drastica si
fara temeiu, ca adeca d'insii, domnii unguri, aru fi
impacati si aru traf in armonia si intielegere cu
tote natiunile de sub a loru egemonia. Doveda
despre acésta ni oferu gravaminele de tote d'ilele,
ce se redica d'in partea natiuniloru nemagiare
contra volniciei, contra pusetiunei de negatiune a
guvernului magiaru; situatiunea Transsilvaniei,
nemultumirea generale a poporulu romanu, inge-
rinti'a in affacerile propriu municipale, amenintia-
rile si presiunea ce o esercita guvernulu a supr'a
officialiloru de statu pentru ca acesti-a se-i promove
scopurile si se-i esecute ordinele arbitrarie, frecá-
rile cu serbii, pertractarile de asta-di cu croatii,
sunt totu atatea dovedi, ca dieu intre domnii de
la putere si intre poporele de sub coron'a lui San-
Stefanu, nu pre domnesce bun'a intielegere, cu
atatu mai pucinu armonia, concordia si — mul-
tiumirea generale, carea singura este basea pentru
infiorirea si prosperarea unui statulu in timpu de
pace, si carea singura asigura existintia unui statulu
si lu-face tare si victoriosu in dile de periculu si
de grele fortune.

Dreptu ilustrare pentru cele asserate vomu se
mentiunamu aici numai unele casuri mai recente.
Universitatea de Clusiu s'a infintiatu si de catadre
paritetice pentru propunerea studiiloru si in lim-
ba romana domnii de la guvernulu si preste tote domnii
unguri nici ca anvoitu se soia, cu tote ca prin
unu asemenea actu, aru fi doveditu ca, daca nu
in alte privintie, baremu pre terrenulu scalasticu
— si inca in butulu legii pentru instructiune —
se intereseza si se ingrigescu in egala mesura
pentru cultivarea totororu civiloru d'in aceea-si
tierra. Acésta inse nu s'a intemplat. Natiunea ro-
mana, majoritatea poporatiunii d'in tier'a in care
s'a iufintiatu universitatea, nici aici n'a fostu ba-
gata in seama. Dreptatea si ecuitatea s'au calcatu
in piciore, nu s'au respectatu. Emendamentulu de-
putaliloru nationali romani la adresa carierei,
sprigintu numai de unu singuru magiaru, s'a res-
pescu; si nu imbucatatrea semi-statulu ungu-
rescu, nici introducerea sistemului federalisticu, de
care domnii unguri se temu asié de tare — se ce-
rura in acelu emendamentu, ci se ceru numai
revisiunea legii de nationalitate, carea se dovedí
nu numai de defectuosa fi si de nedrepta, si se ce-
ru mai departe regularea cestiunii transsilvane, de-
laturarea aceloru pedece, cari de atati'a ani tienu

pre poporulu romanu d'in Transsilvania in passi-
vitate absoluta si lu-silescu a observá facia de
guvernulu si institutiunile lui una atitudine, carea
ori si cum altmintrelea, numai amicala si linisce-
toria nu se pote numí. Si ce face guvernulu in
asemeni impregiurari? In locu se caute a se im-
pacá cu Romanii, elu vine a-i conturbá chiaru si
in pusetiunea, la care insu-si i-a condamnatu;
prin amenintari, presiune si fortia se incerca a
a duce pre romani la urn'a electorale, si a-i duce
acolo unde dinsulu vré, si pentru cine dinsulu
vré. Acésta se intempla acum in districtulu Faga-
rasiului. In d'ilele aceste primiram o epistola de
la unu bunu si devotatu romanu d'in tier'a Faga-
rasiului, unde intre altele ni se scrie, ca guvernulu
lu, spre a poté esecutá, in fine, alegerea de depu-
tati in acestu districtu dupa placulu si arbitriulu
seu, s'a apucatu si a suppusu la juramentu for-
malu si specialu pentru actulu da alegere pre toti
officialii, mici si mari; cu crucea in mana si cu lu-
minele aprinse a juratu fa-care officialu ca va sprigini
pre guvernulu si va dá totu concursulu seu precum
intr'altelu, asié si in acesta privintia. Chiaru asié se
fi juratu officialii romani, si neci atunci nu crede-
mu, ca ei, dupa tienu'a loru de pana acum, se
se demitta a cortesf pentru unu guvernulu, care ne
desconsidera, care calca legea si abuzeze de pote-
rea sa numai ca se oprime si se umileasca pre
romani.

Astfelu sta lucrulu si nu altmintrelea. Si
intre astfelu de impregiurari cine pote se afirme,
ca repportele intre guvernulu magiaru si intre
natiunile de sub a lui suprematia sunt amicale si
linisitorie? Cine pote se afirme, ca natiunea ro-
mana de dincoce de Carpati este multumita cu
pusetiunea in care se afla? Starea lucruriloru,
incidentele de tote d'ilele ni dovedescu mai multu
decatu contrariulu; ni dovedescu ca esacerbarea
si nemultumirea este aproape generale, foculu arde
asta-di sub spudia si cine ni garantedia, ca nu va
isbucni mane. Dda cerulu ca reulu se se vindece
la tempu si se n'ajungemu a deplange acele mo-
mente, candu cei nemultumiti, perdiendu-si tote
sperantiele de una ameliorare a sortii si satui de
una vietia ingrata, se voru arunca in braciele lui
Marte si voru cautá se mora mai bine cu gloria,
decatu se fia in eternu nedreptatiti si oprimati in
vechiulu loru parmentu.

De la Societatea academica d'in Bu- curesci.

Siedinti'a VII. plenaria d'in 16./28. aug., 1872.

Dupa cetirea processului verbalu d'in siedinti'a prece-
denta Papiu cere a i-se procurá cartea „Journal de Pierre
le grand“ relativu la Cantemiru, spunendu totodata ca se
pote prin antiquariulu Ascher d'in Bero inu, ceea ce se pri-
mesce. — D. Stanescu daruesce bibliotecei societatii acad.
„Chart'a sylvica a Romaniei“, desemnata si edata de dsa,
in 4 bucati si cu una tabla pentru splicarea semneloru. Se
primese cu multumire. — Papiu presenta testulu latinescu
a cartii lui Cantemiru „Descriptio Moldaviae“, cu a carei
tiparire se insarcinase dsa inca in sesiunea trecuta. Pro-
sied. Laurianu propune a i-se multumi pentru ostenelele
puse cu ingrigirea tiparirii, correcturei, prefatiune, etc. As-
semene propune a se multumi si Dlu Massimu pentru tipa-
rirea libretulu de statute, regulamente, etc., apoi pentru
ostenelele puse cu tiparirea si correctiunea Commentariiloru
lui C. I. Cesare premiate in sesiunea trecuta, si in fine
pentru tiparirea „Annaliloru Societati“ Hodosiu observa ca
secretariulu gener. a fostu si este detoxiu a tipari annalile
si cartile edate de societate. Massimu raspunde, ca tipar.
Annaliloru inca dá lucru multu, dar' cu tote acestea nu
cere, neci primesece multumire. — Presied. presenta fiesce
carui membru cate unu esemplariu d'in Cantemiru (Des-
criptio Mold.) — Odobescu vedendu editiunea destulu de
elegante, cere totu-si a se trece in process. verb. ca chart'a
nu este fina si monumentale precum meritá autorulu prin-
cipe, ca scriptoru atatu de eminent. Laurianu (cedendu
presidiulu Dlu Dr. Fetu) dice ca s'a paditu regulamentulu
si ca a fara d'acésta dsa nu este si nu va fi pentru lussu,
pre catu tempu seracia societatii va dura. — Se cere in-
chiarea discussiunii si relegarea ei la desbaterile a supr'a

continuarii tiparirii operelor lui Cantemiru, ceea ce se admite si apoi se trece la ordinea dlleii. Se urmedia discutia siunea a sup'ra bugetului pre a. 1873. *Laurianu* (sub presidiu lui *Fétu*) luandu cuventula a sup'ra propunerii commissiunii bugetarie, d'a se affecta tote fondurile communi alle societatii pentru spesele communi: de administratiune, alle sessiunii, diurnele si viateculu membriloru, etc. cetindu mai nainte d'in Annali passulu ce priveste refunderea speselor d'in fondulu lui *Zappa*, si numai d'in restu a se spesá si pentru alte scopuri administrative alle societatii, — combate propunerea commissiunii bugetarie. *Papiu* insiste a se votá punctulu d'in bugetu asié dupa cum s'a formulatu de commis. buget. — *Massimu* dice cá prin propunerea commissiunii sustienuta de *Papiu* se incungiura cestiunea, cá-ci statulele spunu appriatu, cá spesele trebuie se se restituie fondulu *Zapp'a*, fondulu *Aless. Ionu I.* etc. cere a nu se spesá d'in ello pentru alte scopuri (mai alessu administrative) alle societatii, potemu, dice, tipari si carti istorice, dar' nu vre cá se se spesiedie pentru alte manipulatiuni alle societ. *Sionu* nu intiellege pentru ce se lungesca (u) disputele. *Papiu* (cu invointi'a societatii d'a poté vorbi de a dou'a ora la obiectu) dice cá in *fundu* ellu e de aceea-si parere cu DD. *Laurianu* si *Massimu*, dar' in *forma* se osebesce si acest'a este forte essentiala. *Laurianu* a dou'a ora sustiene parerea sa. *Hodosiu* dice cá fondurile *Teleormanu*, *Odobescu*, etc., nu sunt communi, éra veniturile d'in Dictionariu si alte tipariture sunt communi si cá se face imposibile adunarea membriloru in sessiunea viitoria de nu se va purcede dupa propunerea commissiunii. *Laurianu* a trei-a ora sustiene a se dice cá veniturile d'in Dictionariu se se trece la fondulu lui *Zapp'a*, cá-ci, — adausse, — positiunea nostra morale este d'a se preferi possibilitatii d'a veni aici. *Baritiu* cere a se urmá dupa statule si mai bine se nu se mai adune societatea in viitoriu, vin'a, dice, va fi a altoru-a si nu a membriloru societ. — *Sionu* dice cá se se urmedie precum s'a urmatu intr'alti anni. *Fétu* renuncia la diurne si viatecu si adere la propunerea lui *Laurianu* si *Baritiu* dicundu: se nu ni taiamu puatea de sub petiore. — Se suspendedie *siedinti'a* pentru a se intiellege membrii intre sine. Dupa redeschidere se pune la votu propunerea lui *Laurianu* si cu 6. voturi contr'a 6. se considera de caduuta. Se pune apoi la votu propunerea commissiunii si (cu doue abtineri) cade assemene. Se increde commissiunii bugetarie a formulá de nou punctulu. Se trece la alte puncte, cari se votedia pana se termina tote punctele despre *venituri*. Trecundu la *spese*, la punctulu despre Dictionariu, *Odobescu* cere a se tipari paralelu, adeca a se incepe tiparirea si de la lit. I. cá parte a II. — Nu se iea decisiune in asta privintia, pana a nu se va ascultá parerea sectiunii filologice.

Siedinti'a VIII. plen. d'in 17./29. aug. 1872.

Autenticarea processului verbalu allu *sied. preced.* (nefindu inca gata) se amana pre alta d'i. — *Presied. Laurianu* face comunicatu despre donatiunea (de 10,000 lei nui) Dlui Dr. *Anastasiu Fétu*. Actulu de donatiune se cetesce de D. secret. gener. Societatea insarcina pre membrii sectiunii scientieloru naturali a se constitui in commissiune si dupa consultare a veni cu propunere in asta privintia. — Secretariulu ad hoc presenta statulu de presentia pre 1—15 aug. incl. *Pres. Laurianu* observa cá nu este votatu bugetulu si statulu de pres. nu se pote luá in consideratiune mai nainte d'a fi votatu bugetulu. *Papiu* dice cá este regulamentu si acestu-a se se essecute. *Massimu* si *Presied. Laurianu* facu unele exceptiuni si in cursulu discussiunii se nasce intre acesti-a si *Papiu* una polemie, care d'in caus'a unor interlocutiuni devine animata si se compune ablé dupa observatiunea lui *Baritiu*: d'a se consultá societatea mai nainte d'a se face complice inconvenientiloru ce se potu nasce d'in interlocutiunile spinose si totu de a un'a iritatorie alle cutarui membru, rogandu pre interlocutoriul a se astemperá, cá-ce este cu greu, mai alessu dsalle ca omu betranu, a nu-si perde firulu ideiloru si chiaru patienti'a d'in caus'a indatinateloru interlocutiuni pururea inoportune. — Dupa inchierea incidentulu, *Massimu* dice cá *presiedentele* are se subscrie statulu de presentia, dar nu pricepe pentru ce D. *Papiu* veresce in discussiune commissiunea lessicografica. *Sionu* cere a se urmá cá in anni tr. — *Fétu* cere a se tiené ordenea intru tote, asié si aici — a se annuncia, — ceea ce sustiene si *Caragianu*, deci statulu de pres. se pune la ordinea dlleii spre a se desbate mane-d'i, — éra acum se trece la ordenea dlleii ad. discussiunea bugetulu. Art. d. d'in venituri [care, dupa unii, nu s'a studeatu.] *Presied. Laurianu* presentasse inca in *sied. preced.* una propunere formulata de dsa, cá fondurile se partecipe dupa proportiune [anumite procente d. e. 10%] la spesele administr. alle societatii. Acesta propunere se dedose commissiunii bugetarie, carea asta-di declara a fi adoptatu propunerea de proportiune a Dlui *Laurianu*. *Aurelianu* a inca presenta propunerea Dlui *Odobescu* (absente) identica cu a *presiedentelu*. *Massimu* si *Papiu* insistu cá se se primesca. *Fétu* dice cá primesce una parte a propunerii, ad. cá personalulu accidentalé allu soc. si spesele materiali se se platesca d'in fonduri, éra laborea membriloru in sessiune si viateculu lor, d'in subventiune care se se spesesca tota, — essemplu avemu, — dice, — averile besericesci detornate. *Odobescu* [sositu] desvoltandu propunerea sa, dice, cá este contrariu detornarii d'estinatiunii fonduriloru, dar nu se abate de la in-

tentiunea fondatorulu, care au datu banii in prim'a linia, firesce, pentru prim'a necesitate, ad. Directionariu si grammatica, dupa cari apoi se potu intrebuintá si pentru alte scopuri ce servescu spre cultur'a romaniloru si desvoltarea literaturii rom. — Societatea, asta-di este numai de commerciu, si indata ce cutarele s'ar occupá de dictionariu, sarimu toti in tavanu. . . deci cá se nu merga totu asié, se se alloce d'in fonduri [Zappa, Aless. Ionu I, si subventiune] pentru tota activitatea si intr'alte ramuri nu numai pentru Dictionariu, cá se se desvolte si intr'alta parte activitatea societatii. — *Massimu* primesce propunerea lui *Odobescu* si dice cá asié s'a si urmatu. *Laurianu* (cedendu lui *Fétu* presidiu) inca declara cá se invoiesce, dar' i se pare cá alta este la ordenea dlleii, dice se separámu cestiunea propunendu a ne tiené de simpl'a cestiune: a „acoperirea speselor materiali“, se se dica b. capu 2. (bugetu) „Restulu“ de subventiune [8000 lei] c. d'in subventiune (10.000 lei) se se acopere salariile functionariloru soc. spesele cancellari ei, tiparirea annaliloru diurne, viateculu, intorcerea membriloru, diurnele delegatiunii si viateculu pentru venire la sess. an. 1873. — Se purcede la punerea (formularea) cestiunii de votatu si se primesce: propunerea commissiunii buget. impreunata cu a lui *Odobescu* (partea prima) apoi se trece la specificarea speselor [Tote acestea se voru publicá in Annali, aci insemnámu numai câte-va puncte: salar. cassariulu comtabil. 200 lei pre luna, scriitoriulu 110 lei si servitoriulu 50 lei, éra pentru moblariu 1000 lei pre an. 1873. straordenaria: 500 lei si pentru diurne 12,000 lei etc. — *Odobescu* daruesce bibliothecii cartea lui Fr. *Kugler*, se primesce cu multiamire.

Siedinti'a IX. plen. de la 18./30. aug. 1872.

Presenti: *Laurianu*, *Massimu*, *Hodosiu*, *Romanu*, *Baritiu*, *Caragianu*, *Sionu*, *Papiu*, *Odobescu*, *Fétu*, *Aurelianu*. — Dupa cetirea processului verbalu se purcede la votare a sup'ra statulu de presentia. Adoptandu-se, *Presied. Laurianu*, cá-tá d'in caus'a acestui votu, cátu si d'in caus'a votulu de eri (cá fondurile se fe de o potriua affectate la tote spesele si celle de manipulare) si-dá demissionu d'in functiunile salle de *presiedinte* si membru allu Delegatiunii. Majoritatea membriloru (fára doi insi) insistu a rogá pre D. *Laurianu* cá se-si retraga demissionu, *Laurianu* inse, prestandu cá dorinfi'a acest'a nu este unanima si cá DD. *Odobescu* si *Sionu* au si cerutu alegere noua, persiste in resolutiunea sa si cere a fi inlocuitu. Acestei declaratiuni se insociesce si D. *Massimu* dandu assemene demissionu sa d'in postulu de secretariu gener. si membru allu delegatiunii. Societatea primesce cu parere de reu ambe demissionile, esprimendu multiamire demissionatiloru. pentru ostenelele si zelulu ce d'oru au pus in gererea affaceriloru societatii in totu timpul functiunii lor. — *Siedinti'a* — pentru a se intiellege membrii intre sine — se suspinde pre 20 minute. Dupa consultare, se purcede sub presidiu cellui mai in etate, la votarea membriloru noiei Delegatiuni acadere ice. Resultatulu voturiloru este: d'intre 11 votanti pentru postulu de *Presiedinte* Dr. *Nic. Cretiulescu*, au intrunitu 8 voturi [2 v. *Poenariu* si 1 v. *Fétu*] pentru postulu de vice-*presiedinte* au intrunitu 8 voturi Dr. *Anast. Fétu* (2 v. *Cipariu* si 1 v. *Poenariu*) pentru postulu de secretariu generalu Vas. *Alessandrescu Urechia* au intrunitu 10 voturi, (1 v. *Sionu*) cá membri ai Delegatiunii *Giorgiu Sionu* au intrunitu 8 voturi, si *Alessandru Odobescu* 9 voturi [*Cretiulescu* 2 voturi, *Aurelianu* 2 v. si *Urechia* 1 v.] *Presied. ad hoc* enuncia resultulu votarii si proclama de *Presiedinte* pre *Nic. Cretiulescu* de vice-pres. pre *Anast. Fétu*, de secret. gener. pre V. A. *Urechia* si de membrii ai Delegatiunii pre G. *Sionu* si A. *Odobescu*. Societatea i saluta cu viue acclamatiuni. In absentia *presiedintulu*, vice-*presiedinte*le *Fétu* multiamesce in numele seu si allu celloru lalti membri alessi pentru increderea societatii apromitiendu cá voru pune tota silinti'a spre innaintarea marelui scopu allu societatii si spre a responde increderii cu care i-au onoratu collegii, totodata in termini alessi multiamesce Delegatiunii demissionate. — Sub presidiu noulu vice-pres. *Fétu* se continua apoi discussiunile a sup'ra bugetulu, se invita sectiunile: istorica si a scientieloru naturali cá in urmarea decisiunii de eri (prin carea li-s'au allocatu summe considerabili in bugetu) se-si faca si elle bugetulu assemene se presente aceste doue precum si sect. filologica reporturile lor a sup'ra operelor de premiata.

Siedinti'a X. plen. de la 19./31. aug., 1872.

Se citece processulu verbalu allu *sied. preced.* si fara vre una observatiune se approba. — *Papiu* areta cá sectiunea istorica si-a facutu bugetulu, *Aurelianu* areta assemene bugetulu sectiunii scientieloru naturali. — *Hodosiu* continua cetirea bugetulu societatii, d'in care resultu cá veniturile societatii pre an. 1872/3 facu summa de 79,000 lei, éra spesele 57,008 l. si 30 bani, deci escedentulu face 22,897 l. 64 b. Sectiunea istor. pentru traductiunea si tiparirea operei (*Descriptio Moldaviae*) lui *Cantemiru* propune a se da spesele, a.) remuneratiunea traductorulu (140 lei de colla dupa testulu latinu) cu totulu 1470 lei n. pentru correctura 25 l. n. de la colla, summa 252 l. 50 b. — *Papiu*, care la rogarea societatii luasse inca in sess. tr. sarcina traductiunii, dupa votarea summeloru de mai susu, declara cá renuncia la remuneratiune si cere ca summa allocata se se deé sectiunii istorice. Societatea primesce

cu viua multiamire acestu actu de generositate si decide cá sum'a se se trece la fondulu affectatu pentru sect. ist. — Se specifica dupa puncte spesele de tipariu pentru editiunea romaneca a operei lui *Cantemiru*, adeca tipariu si legatura (1500 essemplarie) 1200 lei, — hartia (50 topuri a 18 lei topula) 900 lei, — retiparirea chartei Moldaviei [1500 essempl.] 170 l. 50 b. éra cá restu (neplatitu) allu speselor de tipariu pentru testulu latinu 400 lei. Cu totulu sum'a speselor *Cantemiriane* 4400 lei. — *Odobescu* cere cá la editiunea (traductiunea) romaneca se se adauga portretulu lui *Cantemiru* si cá pentru spesele necessarie spre acest'a se se deé sum'a offerita de D. *Papiu*. Se nasce intrebarea: carele d'in celle 4 portrete essistinti alle lui *Cantemiru* ar' fi cellu mai bunu. Se increde Dlui *Papiu* si *Odobescu* a decide dupa essaminare — Mai de parte Sectiunea istorica cere sum'a de 500 l. pentru prepararea materialulu la operele *Cantemiriane* [precum „*Chronicon Moldoalackicum*“ tiparitu la 1717. tradussu de insu-si auctorulu d'in latinesce in romaneca, si se afla in bibliotheca de Sanpetruburg. Se afla si la *Blasiu*, care addussu se pote consultá, asié si editiunea d'in Iassi facuta de *Saulescu*, adeca manuscriptele a se collationá cu tiparit'a editiune. Assemene essiste istori'a familielor boieresci d'in Moldov'a, totu in Sanpetruburgu] si pentru acestea in locu de sum'a ceruta s'a votatu sum'a de 1000 lei. — La propunerea dlui *Odobescu* sustienuta de mai multi membri, sect. istor. cere pentru tiparirea „*Catalogulu Museulu de antiquitati*“ d'in Bucuresci, (cu scurta descriere: xylografie, istoriculu si provenienti'a obiectelor, etc.), s'a votatu sum'a de 1500 l. Acesta suma, are se reintre in cass'a societatii, d'in vendierea catalogelor. Se ventura si cestiunea unui premiu de 3000 lei pentru „istori'a petrecerii Romaniloru in Dacia, de la descalecare pana la tragerea legiuniloru prin Aurelianu“, dar acest'a se reloga spre a se desbate alta data. — Sectiunea scientieloru naturali propune: 1. pentru descrierea geologica a doue regiuni (s. judecie) 600 l. pre an 1873. lucrarea are se venia la finitulu annulu ad. pana in 1. aug. — Soc. primesce, presuppunendu cá va intrá lucrarea. — 2. Essaminarea apelor minerali (anilise chimica) d'in tierra (in Romani'a sunt 11 fontane ne essaminate inca) 800 l. — se adopta. — 3. Confectionarea „cartii geologice“ a Romanié 1000 lei (premiulu *Fétu*). 4. Cercetarea petroleulu d'in judeciulu Prahovei si inca in unu judeciu 800 l. tote se adopta. — Se amintí si necesitatea d'a se studiá ocnele de Bacáu si Vâlcea. Se amana. 5. Carti pentru bibliotheca 600 lei. — 6. „*Atlantele fisice*“ allu Romanié (ca si d. e. allu Elvetiei, etc.) 500 lei. — 7. instrumente pentru observatiuni meteorologice 1600 lei, — remanendu aceste instrumente proprietate a societatii acad. — De ocandata se se cumpere inase (instrumente varie) numai pentru jumetate, ad. 16. judecie (alle Romanié) in fine 8. spese straordenarie pentru sectiunea scientieloru naturali 1000 lei. Cu totulu sum'a de 6.700 lei n.

Dupa aceste societatea revine la diurnele unci membru venitu de la Iassi, 176 lei neprevediti in bugetulu annulu trecut, se trece in bugetulu annulu viitoriu. — Se resume sum'a venituriloru si a speselor. — S'a luat urmatorulu conclusu: a se redactá de nou si definitivu bugetulu si a se presentá in *sied. viit.* — *Aurelianu* citece actulu de donatiune a Dlui *Fétu* si parerea sectiunii scient. nat. Se constata 1. donatiunea intra in possessiunea independenta a sectiunii scientieloru naturali. 2. pastrea capitalulu la Donatorulu, care platesce cametele. — Se primesce cu viua recunoscintia si neconditiunatu. — Propunerea lui *Odobescu* sustienuta de cáti-va membri, d'a se tiené sessiunea soc. acad. primaver'a, de la 1. martiu pana 15 aprilé incl. cá un'a ce involve schimbarea statuleloru pentru care se recere $\frac{3}{4}$ d'in nr. membriloru actuali, se inlatura.

Siedinti'a XI. plen. 21. aug. 2. sept. 1872.

Vice-pres. *Fétu* deschide *siedinti'a* si dupa cetirea processului verbalu comunica depesi'a Dlui *Ionescu*, carele annuci cá nu pote veni se assiste la sessiunea presinta. D. *Laurianu* cerea si-gasesce mai multe noduri in papapur'a Dlui *Caragianu*, cerendu adeca suplenirea unor defecte in processulu verbalu allu *sied. preced.* a nume relativu la votarea a sup'ra propunetiunii dsalle, pretin-diendu cá n'ar fi fostu paritate de voturi, cá-ci *presiedinte*le *Fétu* au declarat cá primesce, dar n'au redicatu man'a, etc. cere in fine cá nu numai cuvintele dsalle, ci si alle altoru membri se se trece in process. verb. ceea ce nu se admite si mai alessu in acestu casu, unde votulu se facusse in tota regul'a. *Odobescu* cere a i-se da cuventulu, mai nainte de votarea bugetulu, pentru cestiunea cea scabrosa, — dupa dsa — a Dictionariulu cu celle 40 colle tiparite, ce are se fia? Se incinge mare si animata discussiune, dar in fine se decide a se purcede la cetirea si votarea definitiva a bugetulu. — *Hodosiu* citece. (Dupa ce se va publicá in annali, vomu impartesi intregu bugetulu, asta data escerpemu, cá escedentulu de 22,899 lei 4 bani, d'in venitululu totale de 77,907 lei, — facandu spesele numai 57007 lei — se dá in parti egali, adeca câte 11,449 lei 52 b. pentru celle doue sectiuni: istorica si a scientieloru naturali, cari pana acum nu poteau dispune neci de unu banu ne avendu elle fonduri. — Terminandu-se cestiunea bugetulu, Dr. *Fétu* cetesce discursulu seu de receptiune ascultat cu viu interessu si attentiune meritata. Discursulu tienu de la $\frac{3}{4}$ ore pana la $\frac{5}{4}$ ore, tractandu „Despre in-

omnetatea sciintielor naturali de la renascerea nostra politica si literaria." (Acestu discursu cuprindede pretioase si este de doritu gá onorab. Delegatiune acad. sè grabesca cu tiparirea, cá opuscululu sè pota ajunge câtu mai currendu in manile publicului).

Siedintia XII. de la 22. aug. 3. sept. 1872.

Pres. F è t n, Membrii: Laurianu, Aurelianu, Massimu, Papiu, Sionu, Baritiu, Poenariu, Hodosiu, Romanu, Caragiannu. — Se citește process. verb. si se autenteca. Hodosiu releva d'in bugetulu fostei Delegatiuni pozitunea ce a cuprindeá polizz'a (cambialele) repausatului membru Eliade Radulescu [despre 4000 lei] si cere a se scote d'in casa societatii acad. — Laurianu cere a se pune cestiunea la ordinea dílle. — Aurelianu: de doi anni nu s'a vorbitu nemica de acesta polizza, potea sè se mai amane iuca, daca nu se schimbá oficiulu societatii acad. acum inse uoulu Presiedinte nu pote acceptá hartie despre a caroru origine nu are cunoscintia si despre cari societatea n'au decisu nemica, — este tempulu dar ca sè se deslege acum. Papiu, spune istoriculu si insiste a cere cá harthia sè despara d'in casa. Sionu propune: cá societatea sè nu se ocupe de acelle harthie, ci lassandu-le in respunderea fostei delegatiuni, sè treca la ordinea dílle. Laurianu afla inse cu calle a spune mai pre largu istoriculu harthiei si a reaminti membriloru unele episoade petrecute in sess. an. 1869. „Repausatulu E. R. (atunci presiedente societatii) dice D. Laurianu, cerusse, precum se scie, 2500 galbeni imprumutu de societate, offerindu de ipoteca casa sa, in care lousise odinora marele dascalu Lazaru, „sciu, disse E. R. cá un voiu poté plati acesta summa, dar' vdiu ca casa cu traditiuni scumpe sè nu ajunga in manile usurariloru ci sè devina proprietate a societatii acad. Babesiu dice (totu D. Laurianu reamintesce) cá nu-su 11 membri, deci nu se pote desbata. Papiu observa cá Ionescu nu este absentu ci numai departatu pre timpu de una ora, a se discute se pote, dar' la votu apoi se cere presentia Dlui Ionescu, care pote fi rechematu d'in senatu unde se dussesse." etc. — In fine Laurianu pune pondu si pre recomendatiune verbale a DDloru Cogalniceanu si Ionescu „faceti ce veti poté" ar' dori sè fia de facia acesti doi membri cá sè spuna sinceru cum au intiellesu ei aceste vorbe alle loru — „Delegatiunea, — inchiaia D. Laurianu, au luat processu verbale si dederu 2000 lei, dar' cassariulu D. Iarcu liberá 4000 l. n. — Papiu amintesce cá D. Massimu fusesse cellu mai machitu pentru acesta cerere si o combatusse, éra urmarea fú cá E. R. retrasse cererea, prin urmare, acum remane cá fost'a Delegatiune sè refuesca banii, dati propriamente d'in generositate si pung'a ddloru, dar' nu d'in banii societatii. — Massimu u face apellu la sentimentu de ecitate a membriloru „Societatea vacilla odata, — dice D. Mass. — sè nu se iée dara numai rigorea dreptului ci si ecitatea." — Odolescú dice: Societatea pote darui, inse nu in acestu annu, ci va poté in annulu viit., cá-ci pentru estu-timpu bugetulu e gat'a si Delegatiunea nu va luá polizz'a in obligatiuni domeniali si numeratore. — Se pune la votu propunerea lui Sionu si se accepta. — Odolescú comunica cá D. presied. Cretulescu doresce a se face siedintia solenna (receptiunea Dlui Fetu), dominec'a viitoria la 1 ora d'in dí, si cá or'a siedintieloru sè incepa, de aci inainte, de la 12 ore, cá si d'insulu (D. Cretulescu care dapa 2 ore este ocupatu la consiliulu minist.) sè pota assiste la lucrările diurne alle societatii. Se accepta. — Mai nainte d'a se trece la ordinea dílle, Laurianu revine a supr'a propunerii salle caduite (cu paritate de voturi) si cere a se pune de nou la ordinea dílle pentru ce nu s'ar fi implenit prescriptulu intregu allu §-lui ce dice, cá „se pote admite s'au nu" [vre una propunere] si éra, cá „sè se dæ unui membru s. commissiuni a veni cu reportu" (a supr'a propunerii.) Societatea inse dede alta aplicatiune §-lui, adeca casulu d'in urma aveá locu numai atunci candu nu s'ar fi respinsu propunerea. — Laurianu mai amintesce si irregularitatea comissa cu amanarea autentecării unui processu verbale (sied. III. si IV.) si cere a se indreptá. — Odolescú cere a se asceptá pâna va veni sectiunea istorica cu propunerea sa relativu la Roessler (cá-ci despre scriptele lui se tratasse in acellu processu verb. neautenticu.) — Dupa acestea se trece la ord. dílle, ad. se citeescu si asculta Reporturile commissiuniloru essaminatorie. Massimu citește reportulu a supr'a traductiuniloru d'in Dion. Cassiu si Polyciu, éra dupa d'insulu Caragiannu raportulu a supr'a traductiuniloru d'in Plutarclu.

Siedintia XIII. de la 23. aug., 4. sept., 1872.

Presiedinte Nic. Cretulescu. Dupa cetirea processului verb. Laurianu resuscita cestiunea polizei si face exceptiuni in contra processului verb. pentru cá nu s'ar fi trecut tote câte au díssu dsa. Discussiunea se deslega prin votu, cá Laurianu sè desvolte istoriculu polizei asié precum au facutu-o dsa, dar' propunerea dsalle (relativu la votarea cu paritate de voturi) indussa fára de scirea societatii, sè lipsesca d'in processulu verb. Odolescú annuncia propunerea sa cu privire la lucrarea ulterioare a Dictionariului. — Se trece la ord. dílle. Romanu annuncia reportulu la commiss. essam. a supr'a traductiuniloru d'in Titu-Liviu si M. Talliu Cicerone. — Terminandu-se reporturile, Odolescú annuncia alta propunere a sa, pentru alegerea de noui membri ai societ. acad. si cere a se pune la ordinea dílle. — Laurianu observa cá d'insulu cerusse mai antâis a se pune la ord. dílle propunerea sa, pratin-

diendu cá regulamentul sè se tiena rigorosu. Discussiunii, éra-si cam animate, se pune capetu prin redicarea siedintiei, fiindu si de altmentrea timpulu prea inaintatu.

Siedintia XIV. de la 24. aug., 5. sept., 1872.

Dupa cetirea processului verbale se incepe discussiunea a supr'a partii lucrute (si tiparite) d'in Dictionariulu limbei romane. — Terminandu-se, Odolescú pentru lucrarea ulterioare propune: a) a nu se trece preste 120 colle, si b) cá in celle 40 colle preliminate pre an. 1872/3. sè se cuprindia finea literei C. si urmatoriele pâna la lit. L. inclusivu. Laurianu este in contra fissării cu rigore. Romanu cere a se respectá dreptulu de competentia a sectiunii filologice, precum s'a respectatu si allu celloru alte doue sectiuni. — Cátu pentru estensiune, dice, cá nu se pote fissá decátu numai apossimativu, propune a se luá massimulu de 150 colle si se invoiesce cá intru acestea sè se cuprindia si Glossariulu. Se adopta. Presied. invita sectiunea filologica a se constitui, a alege unu membru (ce lipsesce de la esstrea lui El. Rad.) in commissiunea lessicografica si a veni cu propunerile pentru concursu. Romanu observa cá primesce a se alege unu membru, dar' lucrulu i-se pare nerealisabile, pentru cá canosce predispositiunile membriloru d'in sectiunea filolog. — D. Sionu dice, va alege, dar' cei-lalti membri nu voru alege si crede cá este si mai bine a nu se supleni lacun'a, pentru cá unu elementu eterogenu ar' poté numai incurcá si impedecá lucrările sec. inse persiste cá sè se faca incercare. — Sied. se redica la 5. ore.

Manevra de la 27. septembrie, executata sub comand'a Mariei Salle Domnitorului Carolu I. de tote truppele concentrate pre Sabaru.

Mercuri, la 27. septembrie, a avutu locu marea manevra executata de tote truppele concentrate pre Sabaru.

Aceste truppe ocupau in cantonamente pozitunea dominant'a a malului stangu alu Sabarului avendu flanculu dreptu la Odăile-Merlari si flanculu stangu la Cretiesci-Vidri'a; avant-guard'a acestui corpu de armata fiindu pre Argesiu, la Copaceni-de-Susu si de Josu.

La 26. septembrie avusesse locu una intelnire de avant-guarda. Avant-posturile cari se aflau d'incolo de Argesiu, fusesse atacate de inamicu. Una parte a avant-guardei, trecundu Argesiu pre unu podu construitu de pontonierii armatei, sustienuse avant-posturile salle, restabilindu-le dupa retragerea inamicului.

Pentru diu'a de 27, supositiunea éra cá inamiculu fortiendu mai antâiu pasagiurile Argesiuului la Copaceni, simulá unu atacu asupra dreptei-pozitiunii nostre, pre candu una colona multu mai tare ne atacá la stangu incercandu a intorce flanculu nostru stangu.

Truppele primescu sér'a ordinele urmaterie:

Avant-guard'a trebuia sè dispute pasagiurile Argesiuului si, in casu de insusire de a se retrage spre Cretiesci, acoperindu acésta parte a positiunii multu mai slaba de cátu partea drépta.

Divisiunea I. la flanculu dreptu si rezervele aveau ordinu a se pune sub arme indata ce va audí detunári de tunu la avant-guarda.

Arteleria trebuia sè inhame si cavaleria sè se tiena gat'a a incalca.

Divisiunea II. aveá ordine a aperi flanculu stangu alu positiunii in satele Cretiesci si Vidri'a, aci [se intrarise formandu una reduta d'in constructiuni parasite.

Manevra. La 27. demanetia, actiunea incepe prin ataculu avant-guardei la Copaceni.

La 7 ore. Maria Sa Domnulu incalca si transporta marele quartieru generalu la Vidri'a, unde s'a signalatu de departe presentia inamicului. La 8 ore, pasagiurile Argesiu sunt fortiate, inamiculu avendu unu mare avantaju d'in cauza cá malulu dreptu domina pre celu stangu. Avant-guard'a se retrage luptandu. Dreptiunea acestei retrageri care se face asupra satului Cretiesci se lasa la initiativa comandantului séu, dandu-se numai ore-cari instructiuni generali.

In momentul acestu-a, divisiunea I. de la flanculu dreptu asiédia baterie sustienute de infanteria la podulu despre Sabaru, batandu sioséu'a si pre centrulu positiunii pre loculu unoru vechi retransiamente. Geniulu oroiséza rapede embrosure pentru bateria ecést'a d'in urma.

Inse drépt'a este usioru atacata; se vede cá inamiculu pare a si concentrá poterile asupra stangei. Pre candu avant-guard'a este urmarita de aproape, foculu se desfasiura la estrem'a stanga inaintea podului drumulu de feru.

Bateriele asiedate in Cretiesci si bateriele redutei incepu foculu asupra Copaceniului indata ce avant-guarda i-a descoperitu. Padurea d'in josulu satului Sintesci este ocupata de infanteria care tiralisá asupra inamicului.

Actiunea se inginge d'in ce in ce mai multu la flanculu stangu; se tramite rapede ordinu divisiunii I. de la flanculu dreptu de a lasá numai putiene truppe si câte-va tunuri la arip'a drépta si a veni cu marsu sfortiatu la arip'a stanga.

Aperarea satului Vidri'a si podului de feru a garei, se esecuta fára programu determinatu; diferitele fase ale luptei se improviséza pre locu dapa accidente terenului si dupe impregiurările momentului. Aceste miscari sunt dirigéte de insu-si Maria Sa Domnulu.

In fine satulu Vidri'a, gar'a si podulu cadu in man'a inamicului; brigad'a care le apéra se retrage a supr'a redutei care sustiene lupt'a; in momentulu acestu-a pozitunea nostra la stangu este amenintata; lupt'a inse se continua rediemata pre reduta; artileria brigadei a II. care s'a retrasu, bate necontenitu positiunile abandonate; brigad'a I d'in divisiunea II, care se aflá la Sintesci si care a primitu ordinu a sustiené brigad'a II- incepe a se aretá; artileria sa merge rapede pre drumulu de feru si batendu gar'a sustiene retragerea brigadei II.; lini'a sa se desfasiura intre satulu Sintesci si drumulu de feru.

Inamiculu rediematu pre gara si pre satulu Vidri'a ataca necontenitu reduta, care singura mai resiste la stangu, si incepe a desfasiura batalionele salle spre Bragadiru, spre a esecutá miscarea sa incongiuratore. Divisiunea I. face inse apartiunea sa, plecata la 9 ore de la estrem'a dreapta, la 11 ore incepe a intrá in linia. Reserv'a artileriei iè pozitune rapede pre unu mamonu d'in drept'a cãlii f. rate care domina, si deschide foculu. Artileria divisiunii iè pozitune la flanculu stangu; rediemata pre aceste baterie, intréga divisiunea desfasiura batalionele salle. Cavaleria se masesa inapoi. Lini'a intréga inaintea acoperita de tiraliori, ea forméza unu unghiu deschisu cu lini'a divisiunii II. care se afla pre partea cea-alta a cãlii ferate. Avant-gard'a care se retrasese, pâna sub malulu Sabarului trece acum inapoi acestei linie ca reserva.

In acestu momentu spectacolulu este maretiu. Lini'a de infanteria calare pre drumulu de feru se intinde departe pre una cresta care domina tota valea; batalionele sunt in colona de companie, formandu prin urmare 72 colone de companie, tiraliori s'au retrasu in intervale. Artileria reservei si divisionara in linie in centru si arip'a stanga dá focuri. Intreg'a divisiune de cavaleria s'a masatu inapoi.

Batalionele dau focu de patru ronduri, tiraliori tragu prin intervale. Artileria de la Jilav'a, de la Cretiesci d'in reduta n'au incetatu foculu nici macaru unu minutu.

In fine infanteria, dupa ce inamiculu a fostu sdruncinatu tare de focurile salle, se asviru cu baionet'a a supr'a lui si lu respinge departe; cavaleria debusiéza prin intervale in colone de plutone pre escadronu, se desfasiura rapede si surgeza pâna la Vidri'a si Bragadiru. Inamiculu abandona positiile ocupate demanetia si artileria nostra desfasiurandu-se rapede pre malulu Sabarului lu-urmaresce cu mitralie, Brigad'a II. d'in divisiunea II. reocupa satulu Vidri'a.

Manevra este terminata.

Maria Sa Domnitorulu trece pre d'inaintea diferiteloru linie cari s'au opritu in positiile in cari se aflau si este viu acclamatu, „Monitor. Rom."

Alegerea invet. gr. or. in Beba-Vechia.

Precum in unu numeru alu „Federatiunei" amu facutu promisiunea, cum-cá, acést'a alegere o voiu face cunoscuta; deci dara cá se fiu omulu cuventului, numai pre scurtu o voiu notificá. Alegerea invet. s'a intemplatu in 11./30. augustu.

Mai nainte de inceperea s. misse, judele comunalu demandandu, cá se bata doba, dicandu: „se vina omenii la besereca, fiindu-cá va fi alegerea de invet., si care invet. va remané, va plati „alvalucu", ce asié s'a intemplatu.]

Dupa celebrarea s. misse poporulu adunandu-se in scola, unde d. Gataiantiu, inspectoriu, prin vorbe acomodate aretandu insemnetatea dílle, au purcesu la alegere.

Competenti mai multi decátu doi nau fostu, adeca: Vasiliu Radu si Terentiu Popescu cestu d'in urma fostu aici provisoriu invet. Asié dara d. Gataiantiu aretandu documentele loru, prin ce urmá, cá, d'intre doi, celu mai calificatu, adeca: Vasiliu Radu fú alesu prin acclamatune.

Dupa alegerea acestu-a, d. Gataiantiu i-au datu instructiune noului invet. punendui la anima detorintiele, ce le are facia cu seol'a cu comun'a si cu statulu, toto-data indemandu si poporulu, cá pre invet. se nu lu-considere cá pre unu sierbitoriu, ci cá pre unu oficiantu.

La acestu actu un'a este, carea forte m'a indignatu, aceea precum mai susu am díssu, cum s'a batutu doba, ore mai auditau cine-va, cá l'a alte natii, sè se aléga invet., care apoi se fia silitu se solvéca alvalucu? Ore este aceea cuviintiosu, ore convine aceea cu starea nostra invet.? Inse cine sunt aici vin'a? Nu alti de cátu preotii, pardonu dloru preoti, cá nu vorbescu in genere, cá-ci ar debuá, cá, d. preoti sè se nisuesca intr'acole, cá datinele aceste rele, ruginite intre poporulu nostru se le stírpésca, cá-ci prin lacomi'a acést'a de multe ori causele nostre nationale se negliga.

Mai amu de a observá, cum-cá comu'a Beba, prin alegerea noului invet. dora va fi gasitu, ce au cautatu, adeca: unu invet. conducatoriu alu poporului, in tote afacerile comunale. Speramu cum-cá pop.ulu an gasitu acést'a, dupa ce d. Radu este inca in florea vietiei, si prin cancelariile advocatiloru, au avutu destula ocaziune a se pregati pentru acomodate si conducere in vietia civila. Dæ Ddieu, cá asié se fia!

Ioanu Farcasiu
doc. gr. cath.

(Bibliografia.) „Istoria Transilvaniei si a tierelor d'in giuru" pentru adulti si clas-

sele gimnasiale superiori de Beniamin Popu, professoriu la gimnaziul completu d'in Blasiu. Pretiulul 50 cr. Acestu manualu de 80 pagini, tipariu desu, trateaza, incepandu despre vechii locuitori ai Daciei pana la Alessandro I. bunulu, domnulu Moldaviei.

„Convorbirile Literare” de la 1. sept. 1872 contine urmatoriele: 1. Dimitrie Bolintineanu. 2. Directia noua, studiu criticu de T. Maiorescu 3. Ileana cea sfreda, poveste de I. Slaviciu. 4. De la tierra, poezie de T. Sierbanescu. 5. Studii a sup'ra aternarii seu neaternarii politice a Romanilor in deosebite secole. (urmare) I. Iniriirea sl. vona, de G. Panu 6. Vocabulariu istriano-romanu, d'in manuscrisele lui Ionu Maiorescu. 7. Bibliografia. — Studiulu criticu, este o incercare de chiarificare, prin care d. Maiorescu pretinde a documenta, ca dsa na manifestatu, n'a lucratu nu manifesta si nu lucra dupa principiuu cosmopolitismului, pentru ce a fostu greu apostrofatu de mai toti literatii romani d'in Dacia intrega. Verbele sunt vorbe, faptele decida. — „Convorb. Lit.” de pre an. III, IV si V, fia care, brosiuratu, se afla de vendiare cu pretiu de unu galbenu volumulu la libraria: Levaodovski in Jassi.

„Dumbrava Rosia” poemu istoricu, de Vasiliu Alexandri: editiune de lussu, pretiulu 2 lei noii. Critica nimerita la acestu poemu se pote afla in „Famili'a” d'in lunela sept.—oct. a. c. de Aronu Densusianu.

„Poesii” de Jacoba Negruzzi, unu volumu in 8 si 234 pagini, pretiulu 2. lei noii. Ambele aceste volumine de poezie se potu procur si de la tipo-litografi'a nationala d'in Jassi.

„Gazetta medico-chirurgicala” de la 1. oct. cuprinde urmatoriele: Revista. Clinica. [Una forma curiosa de friguri.] Greff'a epidermica. Patologia. (Cateva observatiuni a sup'ra vitiosei conformatiuni a cranului.) Higien'a publica. Raportu sanitaru a sup'ra unor circumscriptiuni d'in colera albastra. Patologia generala. (Reflexiuni a sup'ra patogeniei colerei.) Revista diarielor straine. Medicina legala. [Mania palustra.] Epistol'a dl. Fetu. Anunciuri.

„Transilvania”, foia Asociatiunii transilvane pentru lit. rom. si cultura poporului romanu, in nrulu ei de la 15. oct. contine urmatoriele: Teoriile lui Darwin (urmare.) Colectiune de diplome istorice transilvane [continuare.] Procesurile verbale ale comit. assoc. Conspectu despre starea casei assoc. Raportulu comisiunii pentru motiuni. Publicarea banilor incursi la fondulu assoc. Contribuiri in favorulu fondului de Acadomia. Bibliografia.

„Calendarulu pentru toti”, pre an. 1873. Intre alte materie forte interesante, cuprinde novella originala istorica: Constantinu Brancoveanu, de N. D. Popescu. Se da ca premiu unu tablou magnificu reprezentandu: Executiunea familiei Brancoveanu la Stambul. Pretiulu d'impreuna cu tabloulu e 2 lei noii.

„Calendarulu amuzantu”, cuprindendu intre altele si frosos'a novella: Don Juanii Bucurescilor. Ilustratu cu 12 gravure umoristice. Pretiulu e 1 leu noiu, 25 bani. Ambele calendare se potu procura d'in Bucuresci, de la libraria H. C. Wartha, strad'a Lipsani, Nr. 7.

„Istoria Romanilor”, a doua editiune, pentru clasele III. si IV., de M. C. Florentinu professoriu in Bucuresci.

„Povesti albastre”, de Laboulaye, in prosa si versuri, de eminentulu fabulistu, d. Gr. M. Alesandrescu.

VARIETATI.

*(Noua pravalia romana in Logosiu.) In nrulu de asta-di „Fed.” se publica a treia ora a visulu, prin care dlu S. B. Popoviciu, nepotu repausatului Iov'a Popoviciu, aduce la cunoscentia onorab. publicu romanu, ca a deschisu pre piatia Logosului una pravalia de felurite marfuri. Cu dorre trebuie se constata, ca nrulu comerciantilor romani, in locu se creasca, scade d'in anu in anu. Pre comerciantii cei mai intrepidi si mai intreprindietori, pre cei mai onesti si mai consciintiosi i-amu vediatu seu cadiendu victime falimentului fatalu, concursului necrutatoriu, seu licitandu si si vendiendu-si marfa scumpa cu pretiuri bagatele si cedendu locul speculantilor si siarlatanilor jidani. Casuri de aceste vedemu mai in totu anulu la Brasieu, unde comerciantii romani sunt mai numerosi, si vedemu pre totindenea. Catu de mare ni este dorerea la constatarea acestoru impregiurari, pre statu de mare ni este bucuria candu vedemu, ca spiritulu intreprindietoriu nu numai ca n'a amorfuit in urm'a acestoru loviri, ci d'in contra elu s'a inaritu, s'a ocilitu si a devenitu mai perseverante. Dar si celu mai capace si mai perseverante comerciantii trebuie se succumbe, daca nu afla spriginulu doritu, spriginulu necesariu. Unde aiurea se afle spriginu, la cine altulu se afle trecere marfa unui comerciant romanu, daca nu la poporulu seu, la poporulu romanu! In Logosiu, unde

abiè se mai potu sustienè duoi comerciantii rom. vine dlu S. B. Popoviciu si deschide pravalia. Salutamu pre dlu Popoviciu in intreprinderea dsale si dorimu se ajunga a se bucura de reputatiunea industriusului si bravului Iov'a Popoviciu, alu caru demnu nepotu este. Dorimu ca vechi'a reputatiune, ce si a cascigatu-o prin onestitate si soliditate in cursu de mai multi ani in Brasieu, se lu insociesca si aici si nu ne indoimu, ca onorob. publicu d'in locu si giuru i va da totu concursulu potentiosu.

*(Concursu) Devenindu vacantu unu stipendiu de 60 fl. v. a. destinatu pentru unu elevu dela scola reala, pentru conferirea acelu-a se publica prin acesta concursu cu terminulu pana 10 noemvre calend. nou a. c. — Concurentii respectivi, au de a-si ascerne la comitetulu Asociatiunii transilvane, pana la terminulu indigitatu concursese loru prevediute: a. cu carte de botedi, b. cu testimoniu de paupertate, c. cu testimoniu scolasticu pre semestrulu II. 1871/2, si in fine d. cu unu reversu despre aceea, cum-ca daca eventualmente — aru obtienè cestionatulu stipendiu, se deoblega, ca ajungandu la stare, se voru face membri Asociatiunii — D'in siedinti'a estra-ordenaria a comitetului Asociatiunii transilvane tenuta la Sabiu in 12. octomvre 1872.

*(Avramu Iancu.) Asta-di s'au seversitu in beseric'a de aici parastasu pentru sufletulu nemoritoriului erou si rege alu libertatei, Avramu Iancu. Poporulu adonatu in numeru insemnatu au fostu petrunsu adencu. Cu acesta ocaziune fie-mi permisa, in numele mai multoru romani de pre aici, a vota recunoscentia si multamita fratiesca bravilor romani d'in Baia-de-Crisiu si giuru, cari au sciutu petrece cu tota demnitate si splendorea osemintele acestu luceferu la mormentu. De trei ori onore voue demni adoratori ai lui Iancu, adeca a principiuu: libertate egalitate fratietate! Sangeorgiu [distr. Nasendu] in 13. octomvre 1872. — M. D.

*(Societatea) de lectura romana d'in Clusiu si-va tienè Adunarea generala anuala in 1 noemvre st. n. a. c. la care, prin acesta, toti domni membri, a se infatiosia, cu tota stim'a sunt rogati. Clusiu, 20 oct. 1872. Comitetulu.

*(Decoratiune) D. Ionu Cergedi conductoru la oficiulu postale d'in Clusiu, pentru credentiosese si laudaverile salle servitit intr'unu lungu sfru de anni au fostu decoratu prin M. S. imp. cu crucea de argintu pentru merite. — Damu cu socotela ca acesta mangaiare (de este) s'a facutu cu ocaziunea punerii salle in statulu de pensiune. Noi am fi doritu vechiului nostru cunoscutu indoirea lefei de pens. ceea ce si dsa ar fi preferitu.

*(Comiculia drama.) In teatrulu „Comenda” d'in Milanu, in dilele aceste, sa data pies'a de sensatione a lui Ulisse Barbieri „Dramele d'in desiertu” [pustietate], in care piesa, unu leu si o leona aveau se joce unu rolu mare. Si anume in una scena a actului secundu, candu primadon'a eschiama cu patosu classicu: „Privesce, cu ce cautature infioratorie si vomatoria de focu ne contempla aceste animale,” nobil'a parechia de lei si-intorsa dosulu ca tra diletanti si ca tra publicu. Se precepe, ca illaritate si risu generale a fostu remuneratiunea pentru acesta picanta ideea a comicoloru patrupezi.

*(Universitate a) fundului regescu d'in Ardelu, dupa unu cerculariu alu comitelui sasescu, se convoca pre 11 noemvre. a. c. la Sabiu.

*(Incendiu.) Tierra-Oltului si in estu anu este greu cercata de furi'a elementelor. In dilele trecute amintiram despre intricosiatulu incendiu d'in Galatiu si asta-di, cu anima dorerosa, trebuie se amintim era despre unu incendiu, escatu in comunitate Sierpeni, in 10 oct. d. m. care, in tempu de una ora, a nimicitu siurele incarcate cu grane si fenu a 30 familie.

*(La gimnaziulu rom. catolicu d'in Brasieu, in an. scolasticu currente, s'a deschisu si clasa a 8 gim. Directiunea gim. va face pasii necesari, ca acestu gimnaziu completu se cascige drepta de publicitate, pentru ca se pota da testimoniu de maturitate valide.

*(Multamita publica.) D'in lips'a medicelocoloru materialu, impedeatu fiindu a mi-continua studiile filosofice, pre on. d. d. Teodoru Sian doru, parocu romanu in Cuesdiu si Ionu Maioru, proprietariu in Reginulu sasescu, benevoira a me ajutora, celu antaiu cu 50 fl. alu duoilea cu 10 fl. v. a. Primesca deci acesti domni, adeverati protegiatori ai tenerimei studiose, pentru nobil'a generositate manifes'tata facia de mine, profund'a mea multamita. Gratz in 11. oct. 1872. — Teodoru Ceonte a stud. filos.

Inscientiare.

Dupa-ce cuventarile besericesci, publicate inca in vera, au esitu de sub tipariu, vinu a inscientia pre domni mei prenumeranti si colectanti, ca d'in 16. oct. a. c. s'a inceputu espedarea lor, si in tempu de cateva zile toti le voru capeta. Voiu totu de odata a adauge, ca intardfarea tiparierei a causatu-o imbuldirea agendelor tipografiei diecesane,

nu ne passarea editorului, si pre catu m'am intardfatu acuma, pre atatu me voiu nesu a inteti mai tare espedarea loru.)

Gherla, 18. oct. 1872.

Ioane Papiu,
preotu la penitentiariulu reg.
transilv.

Sciri electrice.

Parisu, 20. oct. Diarulu „Uniunea” publica una scrisore a contelui Chambord adressata deputatului Larochette, in care desvolta, ide'a, ca republic'a duce la anarcia sociala, ca o republica moderata este illusiune. Daca Francia voiesce ordine in laintru si alliantie in afara, atunci se se reintorca la monarcia constitutionala. care singura pote da libertatea si sengura este conservativa. Republic'a, dice scrisor a mai de parte, ar' pote menintia libertatea religionaria, si afirma ca Francia este catolica si monarcica. Conte Chambord, in fine, dice, ca diu'a triumfulu este unu secretu a lui Ddieu inca, sperati inse in misiunea Franciei, Europ'a si Papatulu au lipsa de Francia si pentru aceea, acesta natiune crestina vechia nu pote perfi.

Serajevo, 20. oct. Mustafa Assim pasi'a, noulu guvernatoriu generalu alu Bosniei, dilele aceste va sosi aici, si de aici se va duce, petrecutu de unu consiliariu la Cetinje, in caus'a conflictului montenegrinu.

Nou-Jorceu, 21. oct. De la inchiderea isvoreloru de petroleu, productulu sa impucinatu pre di cu 2255 buti si esportulu cu 73,892 buti.

H.-M.-Vásárhely, 22. oct. In loculu lui Lud. Kossuth, care a renunciatu, s'a alesu aici Albertu Németh d'in stang'a extrema de deputatu dietale contra guvern. Fran. Kovács.

Belgradu, 22. oct. Unu incendiu infricosiatu nimici o parte a bazarului. Daun'a se urca la diumetate de millionu.

Constantiniana, 22. oct. Siéculu Persiei sanctiona legea, care reguleza intreg'a administratiune dupa cum este si in Europ'a. Neci unu orasiu nu va fi ertatu se remane fara scola.

Jassi, 22. oct. Casurile de colera in Moldov'a, d'in di in di se totu impucineza.

Bursa de Vien'a de la 22. octomvre, 1872.

5%, metall.	65.30	Londra	108.50
Imprum. nat.	70.40	Argintu	107.25
Sorti d'in 1860	102.—	Galbenu	5.22
Act. de banca	930.—	Napoleond'or	8.70
Act. inst. creu.	332.30		

*) Celea-lalte diurnale rom. sunt rogata a primi sruirile aceste in colonele lor.

Propriet., edit. si red. respundiet.: ALES. ROMANU.

Avisu.

Subsemnatulu are onore a aduce la cunoscentia onor. publicu romanu, cum ca a deschisu pre piatia Logosului in cas'a dlui Panaitu, una negotiatoria de marfuri fellurite, anume: de spiciera, manufacture si de Nirenberg'a.

Atatu isvorele d'in cari am trasu acesti articli si de unde tocmai am sositu, catu si calitatea si pretiulu lor celu catu se pote numai de moderatu, me indreptatescu a spera de a fi onoratu cu ordinuri numeroase.

Recomandandu-me deci onorab. publicu atatu d'in locu catu si d'in impregiuru, me rogu totuodata a me spriginu in intreprinderea mea dand mi concursulu potentiosu cu atatu mai vertosu, ca catu ca, acesta este abi'a a 3-a firma romana in acestu orasiu romanescu!

Comandele d'in afara le voiu efeptua cu cea mai mare promptitudine.

S. B. Poppoviciu. (3—3)
(Nepotu repausatului Iov'a Poppoviciu.)